

Na osnovu člana 28. Statuta Univerziteta za poslovni inženjering i menadžment Banja, Senat Univerziteta na redovnoj sjednici održanoj 07.12.2017. godine usvaja

**PRAVILNIK
O SISTEMU ZA KVALITET
UNIVERZITETA ZA POSLOVNI INŽENJERING I MENADŽMENT BANJA LUKA**

I OPŠTE ODREDBE

Član 1.

Ovim Pravilnikom definiše se politika obezbjeđenja kvaliteta i propisuju se područja vrednovanja, organizacija i djelovanje sistema za kvalitet Univerziteta za poslovni inženjering i menadžment Banja Luka (u daljem tekstu: Univerzitet). Sastavni dio ovog pravilnika su standardi i smjernice za unutrašnje i spoljašnje obezbjeđenje kvaliteta.

Član 2.

Cilj sistema za kvalitet je izgradnja institucijskih mehanizama za sistemsko vrednovanje i koordinisanje inicijativa i razvojnih programa trajnog osiguranja i unapređenja kvaliteta, te promocije visokih standarda profesionalnog i stručnog razvoja učesnika u svim područjima djelovanja Univerziteta.

Član 3.

Organizacija i standardi djelovanja sistema za kvalitet su u skladu sa načelima, kriterijima i mjerilima vrednovanja efikasnosti svih naučno-nastavnih programa rada i studijskih programa. U sistemu vrednovanja uvažavaju se posebnosti djelokurga rada svake pojedinačne organizacione jedinice Univerziteta, u skladu sa Standardima i smjericama za osiguranje kvaliteta u evropskom prostoru visokog obrazovanja (European standards and guidelines for quality assurance in higher education area – ESG).

II POLITIKA KVALITETA I PROCEDURE ZA OBEZBJEĐIVANJE KVALITETA

Član 4.

Politika kvaliteta gradi se u svim aspektima djelovanja i kroz sve normativne akte. Politikom kvaliteta jasno se utvrđuju procedure za obezbjeđivanje kvaliteta:

- nastavnog procesa sa specijalnim fokusom na postignuća studenata,
- naučno-istraživačkog rada,
- upravljanja,
- administracije i
- učestvovanja studenata u upravljanju Univerzitetom.

Član 5.

Procedure za obezbjeđivanje kvaliteta nastavnog procesa bliže definiše Pravilnik o organizaciji obrazovnog rada i Pravilnik o ocjenjivanju.

Član 6.

Procedure za obezbjeđivanje kvaliteta naučno-istraživačkog rada definiše bliže Pravilnik o organizaciji naučno-istraživačkog rada.

Član 7.

Procedure za obezbjeđivanje kvaliteta upravljanja bliže definišu Poslovnik o radu Skupštine,

Poslovnik o radu Upravnog odbora, Poslovnik o radu Senata i Poslovnik o radu naučno-nastavnih vijeća.

Član 8.

Procedure za obezbjeđivanje kvaliteta administracije bliže definiše Poslovnik o radu studentske službe.

Član 9.

Procedure za obezbjeđivanje kvaliteta učestvovanja studenata u upravljanju Univerzitetom bliže određuju Pravilnik o izboru predstavnika studenata u studentski parlament i organe upravljanja, Poslovnik o radu skupštine studentskog parlamenta i Pravilnik o studentskoj anketi.

III KORISNICI SISTEMA ZA KVALITET

Član 10.

Svi učesnici Univerziteta (studenti, nastavnici, administrativno-tehničko osoblje, uprava) smatraju se unutrašnjim korisnicima sistema za kvalitet i izvršiocima osiguranja i unapređenja kvaliteta Univerziteta.

Član 11.

Vanjski korisnici (drugi nivoi sistema obrazovanja, privredni subjekti, lokalna uprava, zdravstvene ustanove itd.) uključeni su u provjeru valjanosti, svrsishodnosti i kvaliteta rada Univerziteta, a kao izvor podataka za vrednovanje i kao sastavni dio organizacione jedinice sistema za kvalitet Univerziteta.

IV PODRUČJA VREDNOVANJA SISTEMA ZA KVALITET

Član 12.

Područja vrednovanja sistema za kvalitet su:

- pravila i postupci u trajnom osiguranju i unapređenju kvaliteta Univerziteta,
- primjena sistema na svim nivoima spoljašnje i unutrašnje provjere,
- izrada, praćenje i periodična revizija studijskih programa,
- opis studenata na studijske programe,
- kvalifikovanost nastavnog osoblja,
- proces učenja i kvalitet rada nastavnog osoblja,
- proces vježbi i kvalitet rada asistenata,
- proces vrednovanja studentskog rada,
- informisanost,
- opremljenost za obrazovanje i naučno-istraživačku djelatnost,
- informatička opremljenost i aktuelnost informacijskog sistema,
- administrativno-tehnički resursi,
- nadogradnja u primjeni akademskih standarda,
- nadogradnja u primjeni studentskog standarda,
- rad koordinatorske i studentske službe,
- rad biblioteke,
- međunarodna saradnja,
- društvena odgovornost i doprinos zajednici,
- javnost djelovanja.

V ORGANIZACIJA SISTEMA ZA OBEZBJEĐIVANJE KVALITETA

Član 13.

Organizacione jedinice sistema za kvalitet Univerziteta su:

- Komisija za kvalitet Univerziteta i
- Centar za unapređenje kvaliteta Univerziteta.

Organizacione jedinice sistema za kvalitet djeluju integrisano i dijele odgovornost za osiguranje i unapređenje kvaliteta na svim područjima djelovanja Univerziteta, uz punu saradnju s direktorom, rektorom i upravnim odborom Univerziteta.

Član 14.

Komisija za kvalitet Univerziteta (u nastavku: Komisija) osniva se ovim Pravilnikom sa zadatkom da prati unapređenje kvaliteta na Univerzitetu.

Član 15.

Sastav Komisije je sljedeći:

- Rektor Univerziteta,
- Prorektori Univerziteta,
- Koordinator Centra za unapređenje kvaliteta,
- Direktor Univerziteta,
- Predsjednik Upravnog odbora,
- Najmanje po jedan nastavnik sa svake organizacione jedinice,
- Najmanje po jedan saradnik sa svake organizacione jedinice,
- Rukovodilac studentske službe,
- Najmanje po jedan predstavnik studenata sa svake organizacione jedinice.

Predsjednika i zamjenika Komisije za kvalitet bira komisija iz svog sastava na konstitutivnoj sjednici. Mandat članova Komisije traje 4 godine, osim mandata predstavnika studenata koji traje 1 godinu.

Član 16.

Osnovne nadležnosti i odgovornosti Komisije su:

- upravlja sistemom za kvalitet Univerziteta,
- učestvuje u stateškom planiranju čiji je nosilac Upravni odbor,
- donosi odluke o smjericama i postupcima osiguranja i unapređenja kvaliteta,
- u saradnji sa Centrom za kvalitet predlaže Rektor i Senatu konkretne projekte i aktivnosti iz oblasti osiguranja kvaliteta,
- u saradnji sa Centrom za kvalitet podstiče inovacije i razvoj u svrhu osiguranja i unapređenja kvaliteta.
- osigurava djelotvornost postupka unapređenja kvaliteta i kontroliše efikasnost provođenja internih mehanizama za osiguranje i unaprjeđenje kvaliteta na studijskim programima Univerziteta.

Član 17.

U skladu s nadležnostima iz člana 16. ovog Pravilnika, Komisija redovno i najmanje jednom godišnje podnosi izvještaj o svom radu i efikasnosti djelovanja svih organizacionih jedinica sistema za kvalitet Upravnom odboru, Senatu i direktoru Univerziteta.

Član 18.

Komisija, u saradnji s Rektorom, uređuje javnost rada i podataka na nivou studijskih programa cijelog Univerziteta.

Član 19.

Centar za unapređenje kvaliteta Univerziteta (u nastavku: Centar) je organizaciona jedinica Senata.

Član 20.

Centar operativni organ u sistemu obezbjeđenja kvaliteta koji čine:

- koordinator Centra,
- stručni saradnici centra i
- po jedan saradnik sa svake organizacione jedinice Univerziteta.

Član 21.

Osnovne nadležnosti i odgovornosti Centra su:

- u saradnji sa Komisijom, razvija mrežu za upravljanje i unapređenje kvaliteta Univerziteta i integrisanje u nacionalnu mrežu za unapređenje kvaliteta,
- u saradnji sa Komisijom, pokreće i koordiniše inicijativu i provođenje razvojnih programa u svrhu osiguranja i unapređenja kvaliteta u kontinuitetu,
- utvrđuje karakteristične indikatore kvaliteta i organizuje njihovo sistemsko praćenje,
- podstiče i organizuje stalne rasprave o kvalitetu, širenje kulture kvaliteta u akademskoj i neakademskoj javnosti,
- predlaže standarde i kriterije kvalitetnog funkcionisanja organizacionih jedinica Univerziteta,
- razvija postupke spoljašnjeg i unutrašnjeg vrednovanja, metode za istraživanje različitih aspekata kvaliteta obrazovanja, kao i različitih ciljnih populacija (studenata, nastavnika, administrativnog osoblja, rukovodioca, poslodavaca, javnog mnjenja),
- provodi analize i prikuplja informacije o kvalitetu od svih korisnika sistema,
- istražuje uzroke nekvalitetnog, neefikasnog i predugog studiranja,
- uspostavlja sistem interne kontrole, kao i osnovne pretpostavke upravljanja kvalitetom,
- osigurava povratne informacije od studenata i usmjerava njihove sugestije, prijedloge i kritike,
- podstiče i organizuje stručno usavršavanje nastavnika, saradnika, rukovodilaca i administrativnog osoblja, organizuje, provodi i obrađuje ankete studenata vezano za kvalitet rada profesora i asistenata.

Član 22.

Centar saraduje sa svim organizacionim jedinicama Univerziteta koje vode i usklađuju poslove organizacije i razvoja studija na Univerzitetu. U programe Centra uključuju se studenti naročito kroz:

- proceduru usvajanja Strategije Univerziteta,
- rasprave o kvalitetu na Univerzitetu i
- provođenje anketa i drugih načina prikupljanja podataka.

Član 23.

Kao operativni organ, Centar je zadužen da prati, predlaže, provodi i kontroliše primjenu Standarda i smjernica za osiguranje kvaliteta u evropskom prostoru visokog obrazovanja (European standards and guidelines for quality assurance in higher education area – ESG).

Član 24.

Centar je dužan da prati, predlaže i realizuje interno osiguranje kvaliteta primjenom Standarda i smjernica za osiguranje kvaliteta u evropskom prostoru visokog obrazovanja (Standardi 1.1 do 1.10). Centar za osiguranje kvaliteta je dužan da predlaže mjere i pripremi Univerzitet za eksterno osiguranje kvaliteta u skladu sa Standardima i smjernicama za spoljašnje obezbjeđenje kvaliteta (Standardi 2.1 do 2.7), Kriterijumima za akreditaciju visokoškolskih ustanova u BiH (T.1 do T 10) i Kriterijumima za akreditaciju studijskih programa prvog i drugog ciklusa studija u BiH (T 1. do T 10).

Član 25.

U izvršavanju svojih poslova i nadležnosti iz člana 23. i člana 24. ovog Pravilnika, Centar će ostvariti punu saradnju i koordinaciju sa menadžmentom Univerziteta kao i Komisijom za kvalitet na Univerzitetu.

Član 26.

Centar, u saradnji s Komisijom, izrađuje godišnji i dugoročni plan aktivnosti. Centar djeluje u skladu s planom, nakon što ga Senat usvoji. Centar o svom radu podnosi izvještaj Komisiji za kvalitet i Senatu Univerziteta, redovno i na njihov zahtjev odnosno prema potrebi.

Član 27.

U ostvarivanju standarda i smjernica za osiguranje kvaliteta, Centar će primjenjivati i koristiti već usvojene dokumente:

- Strategiju o razvoju Univerziteta,
- Statut Univerziteta,
- Pravilnik o organizaciji obrazovnog rada,
- Pravila studiranja sva tri ciklusa studija,
- Pravilnik o sistemu za kvalitet,
- Priručnik za osiguranje kvaliteta,
- Pravilnik o samovrednovanju,
- Kodeks ponašanja i poslovna etika,
- Pravilnik o studentskoj anketi i druge dokumente.

VI STANDARDI I SMJERNICE ZA INTERNO OSIGURANJE KVALITETA

Član 28.

Standard 1.1. zahtijeva da se izrade, objave i da zainteresovanim stranama budu dostupne:

- zvanična strategija razvoja Univerziteta,
- politika i procedure osiguranja kvaliteta,
- vizija, misija i ciljevi Univerziteta.

Član 29.

Standard 1.2. zahtijeva procedure izrade i usvajanja:

- studijskih programa,
- obrazovnih ciljeva programa, ishoda učenja, opštih i specifičnih kompetencija,
- nastavnih planova i programa,
- razvoja, periodične revizije i usvajanja inovacija u nastavne planove i programe,
- učešće studenata u naučno-istraživačkom radu,
- načina izvođenja praktične nastave,
- izračuna i raspodjele ECTS bodova,
- načina izrade završnih radova.

Član 30.

Standard 1.3. odnosi se na učenje, podučavanje i provjeru znanja usmjerene na studenta:

- uključivanje studenata u kreiranju studijskih programa, procesa učenja i podučavanja,
- jasan, transparentan i nepristrasan pristup učenju i ocjenjivanju,
- metode ocjenjivanja,
- vrijeme i mjesto ocjenjivanja,
- žalbene procedure,
- mogućnost ponovnog ocjenjivanja.

Član 31.

Standard 1.4. podrazumijeva prijem studenata, njihovo napredovanje kroz studije, priznavanje i sertifikaciju:

- kvalifikacija stečenih na drugim visokoškolskim ustanovama,
- praćenje upisa i napredovanja studenata,
- stečenih kvalifikacija na Univerzitetu, ishoda učenja, nivoa i statusa studija,
- stečenih ECTS bodova i sertifikata tokom razmjena studenata, nastavnog i nenastavnog osoblja.

Član 32.

Standard 1.5 se odnosi na nastavno osoblje:

- politika i procedure zapošljavanja nastavnog kadra,
- upravljanje ljudskim resursima,
- plan investiranja u ljudske resurse,
- napredovanje nastavnog i administrativnog osoblja.

Član 33.

Standard 1.6 se odnosi na resursi za učenje i podršku studentima:

- fizički resursi (prostor, biblioteka, informatički, laboratorijski kabineti i drugo),
- informisanost studenata o raspoloživim fizičkim resursima.

Član 34.

Standard 1.7. podrazumijeva upravljanje informacijama:

- posjedovanje odgovarajućeg informacionog sistema,
- struktura, napredovanje, uspješnost studenata,
- finansijski aspekti, naučno-istraživački rad i drugo.

Član 35.

Standard 1.8. podrazumijeva informisanje javnosti:

- objavljivanje informacija o radu visokoškolske ustanove,
- objavljivanje informacija o studijskim programima,
- strategija i politika komunikacije sa javnošću,
- vodič za studente.

Član 36.

Standard 1.9. se odnosi na praćenje i periodičnu reviziju studijskih programa:

- praćenje potreba tržišta rada,
- zadovoljstvo studenata studijskim programima,
- procedure revizije studijskih programa.

Član 37.

Standard 1.10. podrazumijeva periodično eksterno osiguranje kvaliteta:

- redovno i vanredno eksterno vrednovanje,
- unapređenje unutrašnjeg osiguranja kvaliteta.

VII STANDARDI I SMJERNICE ZA EKSTERNO OSIGURANJE KVALITETA

Član 38.

Standard 2.1 podrazumijeva eksternu analizu unutrašnjeg obezbjeđenja kvaliteta

Član 39.

Standard 2.2 podrazumijeva pripremu odgovarajuće metodologije za eksterno osiguranje kvaliteta u svrhu postizanja konkretnih i strateških ciljeva.

Član 40.

Standard 2.3 se odnosi na postupak eksterne evaluacije:

- izvještaj o samovrednovanju,
- posjeta Univerzitetu i provjera tačnosti izvještaja o samovrednovanju,
- naknadne aktivnosti eksternih stručnjaka.

Član 41.

Standard 2.4 precizira izbor stručnjaka zaduženih za eksternu kontrolu uključujući predstavnike studenata.

Član 42.

Standard 2.5 se odnosi na proceduru donošenja ishoda ili odluka kao rezultata spoljašnjeg obezbjeđivanja kvaliteta, zasnovanih na jasno izraženim i objavljenim kriterijumima koji se primjenjuju na dosljedan način.

Član 43.

Standard 2.6 podrazumijeva objavljivanje kompletnih izvještaja stručnjaka, koji treba da budu jasni i dostupni akademskoj zajednici, eksternim partnerima i drugim zainteresovanim pojedincima.

Član 44.

Standard 2.7 precizira procese za rješavanje prigovora i žalbi na izvještaje stručnjaka.

VIII ZAVRŠNE ODREDBE

Član 45.

Uspostava sistema za osiguranje kvaliteta u najboljem je interesu Univerziteta, jer daje relevantne informacije o visokom obrazovanju i diplomama, a od koristi je studentima, akademskim radnicima, privredi i drugim subjektima.

Član 46.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu danom usvajanja. Stupanjem na snagu ovog Pravilnika prestaje da važi Pravilnik o sistemu za kvalitet od 04.03.2011. godine.